

U S T A W A

z dnia r.

o zmianie ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1271, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 14a otrzymuje brzmienie:
„14a. jednostce rocznych limitów emisji - rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 24 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1122 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniającego dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania rejestru Unii (Dz. Urz. EU L 177 z 02.07.2019, str. 3, ze zm.);”
- 2) w art. 3 ust. 2 w pkt 10 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„10. administrowanie systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, zwanym dalej „systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych”, w szczególności:”
- 3) art. 11a uchyla się
- 4) art. 21a-21c otrzymują brzmienie:
„Art. 21a. 1. Minister właściwy do spraw klimatu realizuje uprawnienia i obowiązki państwa członkowskiego, o których mowa w art. 5, art. 7, art. 8 i art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia

¹⁾ Niniejsza ustawa wykonuje w zakresie swojej regulacji postanowienia:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 26);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1).

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 26) zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/842, kierując się strategią zarządzania krajowym limitem.

2. Strategię zarządzania krajowym limitem opracowuje minister właściwy do spraw klimatu i uzgadnia ją z członkami Rady Ministrów. Rada Ministrów zatwierdza strategię w drodze uchwały.

3. Strategia zawiera w szczególności założenia i wytyczne metodyki rozliczania i prognozowania emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z uwzględnieniem:

1) rzeczywistych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w danym roku w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

2) prognozowanych w kolejnych latach krajowych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

3) ceny jednostek rocznych limitów emisji, o ile będzie ona znana;

4) wielkości popytu i podaży jednostek na rynku unijnym;

5) tendencji w zakresie przemieszczania emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych poza ten system.

4. Strategia zarządzania krajowym limitem nie jest dokumentem planistycznym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

5. Rozliczanie emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych polega na równoważeniu krajowej rocznej emisji gazów cieplarnianych nieobjętych tym systemem jednostkami rocznych limitów emisji lub jednostkami, o których mowa w art. 21b, lub jednostkami, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4.

Art. 21b. Minister właściwy do spraw klimatu może nabyć jednostki rocznych limitów emisji od innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w art. 5 rozporządzenia 2018/842, kierując się ważnym gospodarczym interesem państwa.

Art. 21c. Do rozliczenia emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych można wykorzystywać także jednostki lub uprawnienia z projektów, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4.”

5) uchyla się art. 21d:

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy
Institute of Environmental Protection – National Research Institute

00-548 Warszawa
ul. Krucza 5/11D

tel.: 22 37 50 525 (sekretariat)
fax: 22 37 50 501
sekretariat@ios.gov.pl
www.ios.gov.pl

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

6) art. 21e otrzymuje brzmienie:

„Art. 21e. 1. Wpływy ze zbycia jednostek rocznych limitów emisji stanowią dochód budżetu państwa.

2. Nabycie jednostek rocznych limitów emisji następuje ze środków budżetu państwa”.

6) w art. 21f:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku konieczności przekazania Komisji Europejskiej planu działań korygujących, o którym mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia 2018/842 minister właściwy do spraw klimatu poleca Krajowemu ośrodkowi opracowanie tego planu. Polecenie w sprawie opracowania planu działań korygujących wydaje się w terminie 7 dni od dnia opublikowania przez Komisję corocznej oceny na podstawie art. 21 rozporządzenia nr 525/2013.”

b) uchyla się ust. 2;

c) w ust. 8 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„8. Projekt planu działań korygujących opracowuje się w terminie nie krótszym niż 2 miesiące od dnia wydania polecenia, o którym mowa w ust. 1, i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu”.

d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

9. Zaakceptowany przez Radę Ministrów plan działań korygujących minister właściwy do spraw klimatu przekazuje Komisji Europejskiej nie później niż w terminie wynikającym z art. 8 ust. 1 rozporządzenia 2018/842.

Art. 2. Do rozliczeń emisji za okres od 2013 r. do 2020 r. stosuje się przepisy art. 21a – art. 21f ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie w dniu 9 lipca 2018 r. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

(UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 26; dalej jako „rozporządzenie ESR”) dostosowaniu do tego aktu powinny ulec przepisy ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1271, z późn. zm.; dalej jako: „ustawa SZE”).

Rozporządzenie ESR dotyczy okresu 2021-2030 i zastąpi dotychczas obowiązującą decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz. Urz. UE L 140 z 5.6.2009, s. 136; dalej jako „decyzja ESD”). W związku z powyższym, zmianie bądź uchyleniu ulegną przepisy ustawy SZE dotyczące tej decyzji. Przy czym z uwagi na fakt, że – w przeciwieństwie do decyzji ESD – rozporządzenie ESR jest aktem wiążącym w całości i bezpośrednio stosowalnym, zakres zagadnień z tego obszaru regulowanych w ustawie SZE ulegnie zmniejszeniu, stąd uchylenie wielu przepisów dotyczących decyzji ESD.

Odnosząc powyższe uwagi do konkretnych przepisów należy wskazać na następujące zmiany.

W związku ze zmianami w prawie Unii Europejskiej dotyczącym ograniczania emisji gazów cieplarnianych pochodzących z kategorii źródeł IPCC obejmujących energię, procesy przemysłowe i użytkowanie produktów, rolnictwo oraz odpady (z wyłączeniem emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działań objętych systemem ETS) w nowym okresie 2021-2030, uaktualniono definicję jednostek rocznych limitów emisji, służącą do rozliczania przez państwa członkowskie dozwolonego limitu emisji z obszarów objętych rozporządzeniem ESR.

Nowe brzmienie zostało nadane przepisom artykułów 21a-21c ustawy SZE. W art. 21a został wskazany minister właściwy do spraw klimatu jako organ realizujący uprawnienia i obowiązki Polski jako państwa członkowskiego, określone w art. 5, art. 7, art. 8 i art. 11 rozporządzenia ESR. Utrzymano zasadę, że minister właściwy do spraw klimatu przy wykonywaniu tych zadań będzie się kierować strategią zarządzania krajowym limitem, jako krajowym dokumentem określającym założenia i wytyczne metodyki rozliczania i prognozowania emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji. Regulacja dotycząca formy strategii oraz jej zawartości została przeniesiona z art. 21d do art. 21a w nowym brzmieniu, przy czym uległa ona zmianom wynikającym z ewolucji prawa unijnego. Zmiana w art. 21b, dotyczącego nabywania jednostek rocznych limitów emisji od innego państwa członkowskiego UE, polega na zmianie odwołania zamieszczonego w tym przepisie z odwołania do odpowiedniego przepisu decyzji ESD na odwołanie do odpowiedniego przepisu rozporządzenia ESR, przy utrzymaniu zasady, że właściwy minister może nabyć jednostki rocznych limitów

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

emisji (w celu rozliczenia ewentualnej nadwyżki emisji ponad poziomy wynikające z rozporządzenia ESR) kierując się ważnym interesem państwa. Kolejną zmianą wynikającą wprost z nowych zasad obowiązujących w rozporządzeniu ESR jest zmiana art. 21c, określającego jakie jednostki mogą być wykorzystywane do rozliczenia emisji gazów cieplarnianych objętych tych rozporządzeniem.

Wprowadzono także nieliczne zmiany w art. 21f określającym procedurę przygotowania planu działań korygujących, którego konieczność przygotowania może wystąpić w okolicznościach określonych w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ESR. Tutaj również utrzymano zasady obowiązujące na gruncie decyzji ESD, to jest że przygotowanie planu działań korygujących jest zadaniem KOBiZE wykonywanym na polecenie Ministra właściwego ds. klimatu (ust. 1). Plan działań korygujących podlega akceptacji przez Radę Ministrów i po uzyskaniu tej akceptacji jest przekazywany Komisji Europejskiej (ust. 9).

Z uwagi na fakt, że rozporządzenie ESR dotyczy emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w okresie 2021-2030, natomiast w odniesieniu do emisji za rok 2020 stosuje się regulacje wynikające z decyzji ESD, projekt ustawy zawiera odpowiednie przepisy przejściowe (art.....)